

det til Kongens Afgørelse, ved kongelig Anordning, efter at Amtsraad, Sogneraad og Købstadforeningen har gjort Indstilling derom, og ved Hjælp af denne Ventil, som altsaa er indført af Folketinget, vil man sikkert kunne raade Bod paa Ulemperne ved den nye Ordning. Men Lovforslagets § 12 foreskriver desuden, at Forandringer i Underretskredsene Omraade kan ske ved kongelig Anordning. Ved Hjælp af denne Bestemmelse kan man ad administrativ Vej tage billigt Hensyn til eventuel Kritik, som maatte fremkomme over den nu foreslaaede Kredsinddeling. Jeg skal her udtale, at det er Justitsministeriets Mening med Opmærksomhed at lytte til denne Kritik og søge at rette enhver Fejl, som med Forstandighed paapeges af dem, der kender den lokale Trang bedre, end man kan kende den i Centraladministrationen. Man vil fra Justitsministeriets Side saa langt fra stille sig selvkløgt afvisende overfor denne Kritik fra de lokalkendtes Side, at man tværtimod i Justitsministeriet allerede nu er betænkt paa at give denne Kritik en Organisation, saaledes at den kan fremkomme med samlede og velovervejede Indstillinger til Justitsministeriet til Vejledning, saa at man kan naa inden den 1. Oktober 1917 at faa rettet saadanne Fejl i Kredsinddelingerne, som naturligt maa knytte sig til en Inddeling, til hvilken Grundlaget efter Omstændighederne nødvendigvis maatte lægges i Centraladministrationen.

Et Punkt ved hele denne Sag, som man ganske naturligt lægger overordentlig Vægt paa, er Udgifsspørgsmaalet, og jeg kal derom tillade mig følgende Bemærkninger, hvad Udgifterne een Gang for alle ngaar. De Bygningsudgifter og Grundrhvervelser, som skal finde Sted i København, var af min ærede Forgænger bereggede til 1½ Mill. Kr. Efter det her foreggende Forslag bliver de kun 1 Million og godt og vel 200,000 Kr., naar man ser bort fra den Million, hvortil Retsvæsenet ter Forslaget overtager den Bygning, i hvilken vi befinder os, og det kan man se, fordi der paa anden Maade bliver aaret godt og vel 40,000 Kr., som er en smelig Forrentning af 1 Mill. Kr. Denne sparelse fremkommer derved, at der ares Lejeudgift til Sø- og Handelsretten, Beløb af 15,140 Kr., til Notarialkontoret 100 Kr. og til Lokale for Anklagemyndighederne og sandsynligvis ogsaa for Skifteretten, hvilket utvivlsomt kan beregnes til mindst 20,000 Kr. aarlig, og dette kan ses, fordi der her i Rigsdagsbygningen

bliver Plads baade til Sø- og Handelsretten, Notarialkontoret, Skifteretten o. s. v., Saa naar Staten endda at kunne udleje Ejendommen i Lavendelstræde Nr. 1 og 3, som ellers skulde have været ombygget. Efter den Ordning, som af min Forgænger blev bragt i Forslag, hvor hele den nye Retsorganisations Ramme udvortes skulde presses ind i det gamle Domhus ovre i Hestemøllestræde i Ejendommen Nr. 4 og Lavendelstræde Nr. 1 og 3, blev Pladsen alt for knap, men efter det, som her bringes i Forslag, hvorved vi faar, hvad jeg ogsaa synes maa interessere den høje Rigsdags ærede Medlemmer, en værdig og smuk Anvendelse af denne Bygning, naar vi forlader den, bliver der paa det gamle Domhus i Hestemøllestræde Nr. 4 og her meget rigelig og rummelig Plads til den nye Retsorganisation. Det hele kan komme til at fremtræde paa en udvortes værdig og anelig Maade, og saa vil vi endda eje Ejendommen i Lavendelstræde Nr. 1 og 3 til eventuel Udvidelse ved Domhuset i kommende Tider uden Anvendelse af nye Penge. Og her i Rigsdagen vil vi jo have rigelig Plads til at udvide os. Hele den Bygning, hvor der er Trykkeri og en Del Udvalgsværelser oven over, er der ikke disponeret over paa nogen afgørende Maade ved det, som her bringes i Forslag, der vil være Plads til Udvidelse. Vi vil ogsaa kunne bygge ud til Bredgade, og vi har i det hele mange Muligheder for Udvidelse paa denne Grund. Saaledes tror jeg, at der er vundet betydeligt ved det, jeg har tilladt mig at bringe i Forslag overfor det høje Folketing og faaet vedtaget der, og jeg skal anbefale det til Vedtagelse ogsaa i det høje Landsting. Foruden denne ene Million og 200,000 Kr. maa jeg ligesom min Forgænger gaa ud fra, at der til Opførelse af en Retsbygning i Viborg for Vestre Landsret og til Montering for alle tre Retter vil medgaa 500,000—600,000 Kr. Det er altsaa de Udgifter, der bliver Tale om een Gang for alle.

Mere Betydning har naturligvis i en vis Forstand de aarlige Merudgifter, og efter den Affattelse, hvori Forslaget nu foreligger efter Folketingets Vedtagelse, vil der i Forhold til Loven af 1909 blive en Merudgift paa ca. 230,000 Kr., hvilket er Forskellen mellem 1,035,500 Kr. og 805,500 Kr. Disse 805,500 Kr. er det Beløb, hvortil Justitsminister Bülow opgjorde Udgifterne ved Loven af 1909. Dertil maa nødvendigvis lægges de 230,000 Kr., thi min ærede Forgænger havde ikke regnet